

5 Daginstitutionerne: fremmere og barrierer

I dette kapitel ser vi nærmere på nogle af de karakteristika, regressionsanalysen fandt, betyder noget for arbejdet med natur og naturfænomener i daginstitutionerne. Vi ser også på udvalgte forhold, som institutionslederne selv har vurderet betydningen af. Ved at se på frekvenserne for disse karakteristika og forhold kan vi tegne et bredere billede af, hvad der er fremmere og barrierer for daginstitutioners arbejde med læreplanstemaet.

5.1.1 Fokus på natur og naturfænomener i daginstitutionerne

Som det fremgår af kapitel 4, er daginstitutioner, der har særligt fokus på natur og naturfænomener, mere tilbøjelige til at arbejde med natur og naturfænomener ud fra en naturtilgang.

Tabel 2

Hvor meget fylder temaet natur og naturfænomener i institutionens hverdag?

	Antal	Procent
Vi er en institution med natur, naturvidenskab, science og/eller udeliv som primært fokusområde	42	12 %
Det er et af to-tre særlige fokuspunkter	91	25 %
Det indgår på linje med de fem øvrige læreplanstemaer	216	60 %
Det fylder mindre end de fem øvrige læreplanstemaer	9	3 %
Total	358	100 %

Kilde: EVA's undersøgelse blandt institutionsledere af dagtilbuds arbejde med natur og naturfænomener.

For at fremme arbejdet med temaet generelt er der et potentiale i den store gruppe på 60 %, som ikke har særligt fokus på temaet.

Analysen i kapitel 4 viser endvidere, at institutioner, som har medarbejdere med natur og naturfænomener som det primære fokus- eller ansvarsområde, er mere tilbøjelige til at arbejde med en naturtilgang end øvrige institutioner.

Tabel 3

Er der i institutionen medarbejdere, som har natur, naturvidenskab, science og/eller udeliv som primært fokus- eller ansvarsområde?

	Antal	Procent
Ja	156	43 %
Nej	201	57 %
Total	357	100 %

Kilde: EVA's undersøgelse blandt institutionsledere af dagtilbuds arbejde med natur og naturfænomener.

Ovenstående tabel viser, at 43 % af institutionerne har ansat medarbejdere med temaet som primært fokus- eller ansvarsområde:

5.1.2 Personalets faglige kompetencer har betydning

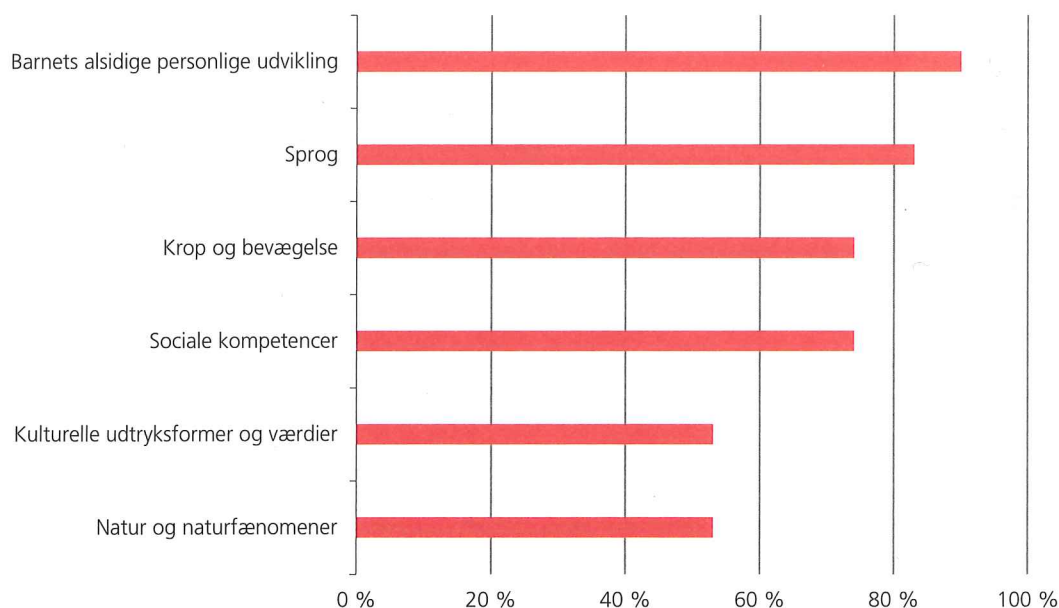
Vi ser også, at man, i de institutioner, hvor institutionslederen vurderer, at personalet i høj grad har tilstrækkelige nødvendige faglige kompetencer til at arbejde med natur og naturfænomener, er mere tilbøjelige til at arbejde med både en natur- og en sciencetilgang.

For at få et mere samlet billede af udfordringen i daginstitutionerne skal det bemærkes, at institutionslederne generelt oplever, at det pædagogiske personale i mindre grad har kompetencer inden for natur og naturfænomener end inden for de øvrige læreplanstemaer.

I spørgeskemaundersøgelsen blev daginstitutionslederne bedt om at vurdere personalets samlede kompetencer til at arbejde med de forskellige læreplanstemaer.

Figur 6

I hvilken grad vurderer du samlet set, at personalet har faglige kompetencer til at arbejde med de forskellige læreplanstemaer? Andel af institutionslederne, der har svaret "I høj grad"

Kilde: EVA's undersøgelse blandt institutionsledere af dagtilbuds arbejde med natur og naturfænomener.

Temaet natur og naturfænomener er det tema, som færrest vurderer, at personalet i høj grad har kompetencer til at arbejde med. Således vurderer 53 %, at personalet i høj grad har kompetencer til at arbejde med temaet. Læreplanstemaerne om sociale kompetencer, barnets alsidige udvikling og sprog ligger højere med henholdsvis 91 %, 90 % og 83 %.

For daginstitutionerne generelt synes der således at være et vigtigt og markant udviklingspotentiale med hensyn til at få sat fokus på medarbejdernes kompetencer, hvis man gerne vil fremme arbejdet med natur og naturfænomener.

5.1.3 Beliggenhed

Regressionsanalysen viser, at institutioner på landet arbejder signifikant mere med både natertilgangen og sciencetilgangen end institutioner i byer og storbyer.

Tabel 4
Hvor ligger jeres institution?

	Antal	Procent
Storby	95	27 %
By	113	32 %
By/landområde	115	32 %
Landområde	35	10 %
Total	358	100 %

Kilde: EVA's undersøgelse blandt institutionsledere af dagtilbuds arbejde med natur og naturfænomener.

Der er stor spredning med hensyn til, hvor institutionerne ligger: 27 % i storby, 32 % i by, 32 % i by/landområde og 10 % i mindre by/landområde.

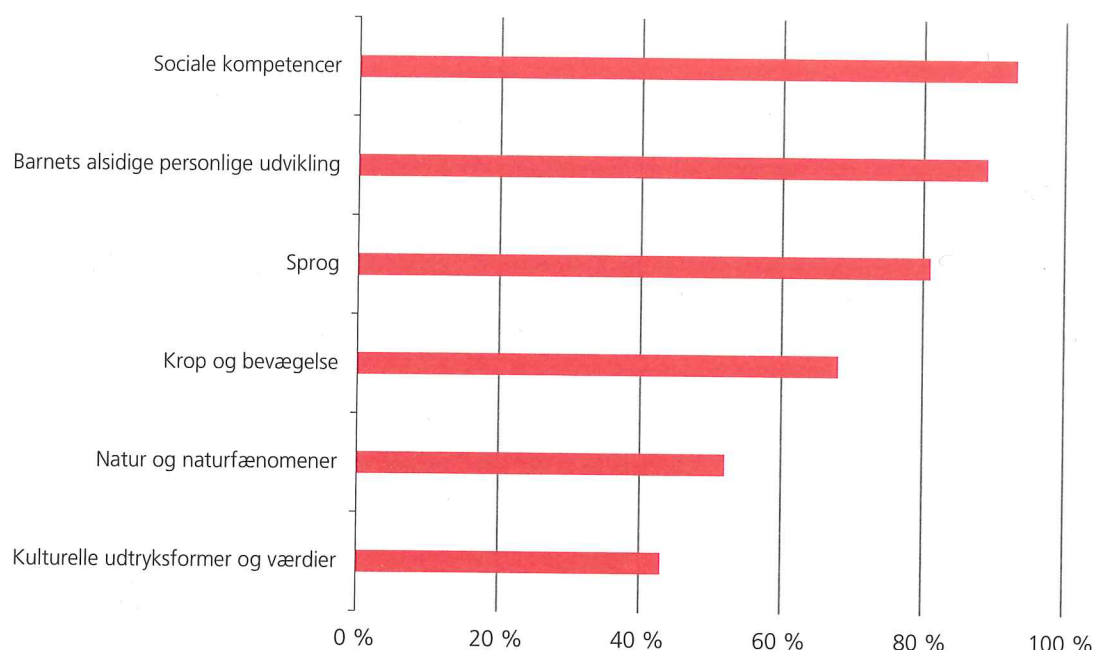
Det er interessant, at beliggenheden har betydning for både natur- og sciencetilgangen. Beliggenheden kan ikke ændres, men det lader altså til, at adgangen til naturen har en selvstændig betydning.

5.1.4 Interesse

Faktoranalysen viser, at der er en sammenhæng mellem på den ene side lederens vurdering af personalets interesse og på den anden side, hvor meget daginstitutionen arbejder med temaet både med en natur- og med en sciencetilgang. Især institutioner, hvor daginstitutionslederen vurderer, at personalet i mindre grad eller slet ikke har interesse for temaet, arbejder mindre med det. Samtidig vurderer institutionslederne generelt, at der er en mindre interesse for natur og naturfænomener end for de fleste andre læreplanstemaer.

Figur 7

Hvordan vil du karakterisere personalets interesse for at arbejde med de forskellige læreplanstemaer? Andel af institutionslederne, der har svaret, at personalet i høj grad har interesse for at arbejde med læreplanstemaet

Kilde: EVA's undersøgelse blandt institutionsledere af dagtilbuds arbejde med natur og naturfænomener.

52 % af institutionslederne vurderer, at personalet har stor interesse for temaet. Her ligger de fleste andre læreplanstemaer højere: sociale kompetencer (93 %), barnets alsidige personlige udvikling (89 %), sprog (81 %) og krop og bevægelse (68 %). Læreplanstemaet om kulturelle udtryksformer og værdier ligger endnu lavere end natur og naturfænomener. Her vurderer 43 % af institutionslederne, at personalet i høj grad har interesse for temaet.

5.1.5 Brug af eksterne ressourcepersoner

I regressionsanalysen har vi også testet for, om det havde betydning for institutionens arbejde, om den inddrog eksterne ressourcepersoner (fx naturvejleder, friluftvejleder, jæger mv.). Det viser sig, at det har betydning for, hvor meget man arbejder med en naturtilgang. Vi skal derfor også se nærmere på fordelingen med hensyn til denne variabel.